

Popravek Odločbe Sveta 2006/975/ES z dne 19. decembra 2006 o posebnem programu, ki ga bo s pomočjo neposrednih ukrepov izvajalo Skupno raziskovalno središče v okviru Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013)

(Uradni list Evropske unije L 400 z dne 30. decembra 2006)

Odločba 2006/975/ES se glasi:

ODLOČBA SVETA

z dne 19. decembra 2006

o posebnem programu, ki ga bo s pomočjo neposrednih ukrepov izvajalo Skupno raziskovalno središče v okviru Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013)

(2006/975/ES)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 166(4) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 166(3) Pogodbe se Sklep Evropskega parlamenta in Sveta št. 1982/2006/ES z dne 18. decembra 2006 o Sedmem okvirnem programu Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013) ⁽³⁾ (v nadaljnjem besedilu „okvirni program“) izvaja s posebnimi programi, v katerih so določena podrobna pravila za njihovo izvajanje in trajanje ter predvidena potrebna sredstva.
- (2) Skupno raziskovalno središče (JRC) naj bi izvajalo tako imenovane neposredne raziskovalne in razvojne dejavnosti v okviru posebnega programa JRC, s katerim se izvaja okvirni program ES.
- (3) Pri izvajanju svojih nalog bi morale JRC uporabnikom zagotoviti znanstveno in tehnično podporo pri oblikovanju politike EU, zagotoviti podporo izvajanju in spremljanju

obstoječih politik in se odzivati na nove politične zahteve. Da bi izpolnilo svojo nalogo, bi morale JRC izvajati raziskave, ki so visoke in evropsko primerljive kakovosti, ter hkrati ohraniti lastno raven znanstvene odličnosti.

- (4) Neposredni ukrepi JRC bi se morali izvajati v okviru sedanjega posebnega programa. Pri izvajanju tega posebnega programa bi moral JRC v skladu s svojimi nalogami posvečati posebno pozornost področjem, ki so za Unijo ključnega pomena: blaginja na znanju temelječe družbe, solidarnost, trajnost in odgovorno upravljanje virov, varnost in svoboda ter Evropa kot svetovni partner.
- (5) Sedanji posebni program naj bi se izvajal na prožen, učinkovit in pregleden način ter pri tem upošteval ustrezne potrebe uporabnikov JRC in politike Skupnosti ter zaščito finančnih interesov Skupnosti. Raziskovalne dejavnosti, ki se izvajajo v okviru programa, bi se morale po potrebi prilagoditi tem potrebam ter znanstvenemu in tehnološkemu razvoju, usmerjene pa bi naj bile k doseganju znanstvene odličnosti.
- (6) Za raziskovalne in razvojne dejavnosti, ki se izvajajo v okviru tega posebnega programa, bi morala veljati tudi pravila okvirnega programa za udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz ter za razširjanje rezultatov raziskav (v nadaljnjem besedilu „pravila za udeležbo in razširjanje“), ki se nanašajo na neposredne ukrepe.

⁽¹⁾ Mnenje z dne 30. novembra 2006 (še ni bilo objavljeno v Uradnem listu).

⁽²⁾ UL C 185, 8.8.2006, str. 10.

⁽³⁾ UL L 412, 30.12.2006, str. 1.

- (7) Za izvajanje tega programa je poleg sodelovanja v okviru Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru ali pridružitvenega sporazuma smotrno mednarodno sodelovanje s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, zlasti na podlagi člena 170 Pogodbe.
- (8) V podporo širitvi in povezovanju EU Skupno raziskovalno središče spodbuja vključevanje organizacij in raziskovalcev iz novih držav članic v svoje dejavnosti, zlasti pri izvajanju znanstvenih in tehnoloških elementov pravnega reda Skupnosti, pa tudi večje sodelovanje z organizacijami in raziskovalci iz držav kandidat. Predvideno je tudi postopno odpiranje k sosednjim državam, predvsem na področju prednostnih tem evropske politike sosedstva.
- (9) Raziskovalne dejavnosti, ki se izvajajo znotraj tega posebnega programa, bi morale upoštevati temeljna etična načela, vključno s tistimi, ki so izražena v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.
- (10) JRC bi moralo s konkurenčnimi dejavnostmi še naprej zagotavljati dodatne vires; ti vključujejo prispevek k posrednim ukrepom okvirnega programa, delo tretjih oseb in v manjši meri izkoriščanje intelektualne lastnine.
- (11) Pomembno je zagotoviti dobro finančno upravljanje okvirnega programa, kar se da učinkovit in uporabnikom prijazen način za njegovo izvajanje ter obenem pravno varnost in dostopnost programa vsem udeležencem v skladu z Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti⁽¹⁾, in Uredbo Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002⁽²⁾ o določitvi podrobnih pravil za izvajanje finančne uredbe in vsemi prihodnjimi spremembami.
- (12) Sprejeti bi bilo treba tudi ustrezne ukrepe – sorazmerne s finančnimi interesi Evropskih skupnosti – za spremljanje učinkovitosti dodeljene finančne podpore in učinkovitosti uporabe teh sredstev, da bi se preprečile nepravilnosti in goljufije, storiti pa bi bilo treba tudi vse potrebno za povračilo izgubljenih, nepravilno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev v skladu z Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti⁽³⁾, Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi⁽⁴⁾, in Uredbo (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne

25. maja 1999 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)⁽⁵⁾.

- (13) Komisija bi morala pravočasno pripraviti neodvisno oceno v zvezi z dejavnostmi, ki se izvajajo v okviru tega programa.
- (14) O znanstveni in tehnološki vsebini tega posebnega programa se je Komisija posvetovala s svetom guvernerjev JRC –

SPREJEL NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Za obdobje od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2013 se sprejme posebni program, ki ga bo z neposrednimi ukrepi na področju raziskav, tehnološkega razvoja in predstavitvenih dejavnosti izvajalo Skupno raziskovalno središče, v nadaljnjem besedilu „posebni program“.

Člen 2

Posebni program določa dejavnosti, ki jih Skupno raziskovalno središče izvaja izven jedrskega področja, pri čemer zagotovi k uporabnikom usmerjeno znanstveno in tehnično podporo pri oblikovanju politike Skupnosti, priskrbi podporo izvajanju in spremljanju obstoječih politik, odziva pa se tudi na nove zahteve politike.

Cilji in splošne smernice navedenih dejavnosti so določeni v Prilogi.

Člen 3

V skladu s Prilogo II okvirnega programa znaša znesek, potreben za izvajanje posebnega programa, 1 751 milijonov EUR.

Člen 4

1. Vse raziskovalne dejavnosti, ki se izvajajo v okviru posebnega programa, se izvedejo v skladu s temeljnimi etičnimi načeli.

2. Naslednja področja raziskovanja se ne financirajo v okviru tega programa:

- raziskovalna dejavnost s ciljem kloniranja človeka za reproduktivne namene,
- raziskovalne dejavnosti z namenom spreminjanja genske dediščine človeka, s katerimi bi takšne spremembe lahko postale dedne⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ UL L 248, 16.9.2002, str. 1.

⁽²⁾ UL L 357, 31.12.2002, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES, Euratom) št. 1248/2006 (UL L 227, 19.8.2006, str. 3).

⁽³⁾ UL L 312, 23.12.1995, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 292, 15.11.1996, str. 2.

⁽⁵⁾ UL L 136, 31.5.1999, str. 1.

⁽⁶⁾ Financirajo se lahko raziskave v zvezi z zdravljenjem rakastih obolenj na spolnih žlezah.

— raziskovalne dejavnosti z namenom ustvarjanja človeških zarodkov izključno za raziskovalne namene ali za namen pridobivanja izvornih celic, vključno s prenosom jedra somatske celice.

3. Raziskave človeških izvornih celic, tako odraslih kot zarodkov, se lahko financirajo, odvisno od vsebine znanstvenega predloga in pravnega okvira zadevne države članice/zadevnih držav članic.

Vsaka vloga za odobritev financiranja raziskav človeških izvornih celic na ustrezen način vključuje podrobnosti o izdaji dovoljenj in o nadzornih ukrepih, ki jih bodo sprejeli pristojni organi držav članic, ter podrobnosti o podani(-h) etični odobritvi/odobritvah.

Pri pridobivanju človeških izvornih celic veljajo za institucije, organizacije in raziskovalce stroga pravila glede izdaje dovoljenj in nadzora v skladu s pravnim okvirom zadevne države članice/zadevnih držav članic.

4. Pred drugo fazo tega programa (2010–2013) se ob upoštevanju najnovejših znanstvenih dognanj izvede pregled zgoraj navedenih področij raziskovanj.

Člen 5

1. Posebni program se izvaja z neposrednimi ukrepi, ki so določeni v Prilogi III k okvirnemu programu.

2. Za posebni program se uporabljajo pravila za udeležbo in razširjanje, ki se nanašajo na neposredne ukrepe.

Člen 6

1. Komisija za izvajanje posebnega programa izdela večletni delovni program, v katerem natančno določi cilje ter znanstvene in tehnološke prednostne naloge iz Priloge ter časovni raspored izvajanja.

2. Večletni delovni program upošteva ustrezne raziskovalne dejavnosti, ki jih izvajajo države članice, pridružene države ter evropske in mednarodne organizacije. Po potrebi se program posodablja.

Člen 7

Komisija pripravi neodvisno oceno dejavnosti, ki se izvajajo na področjih posebnega programa, kakor jo določa člen 7 okvirnega programa.

Člen 8

Ta odločba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 9

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 19. decembra 2006

Za Svet

Predsednik

J. KORKEAOJA

PRILOG A

1. Cilj

Zagotoviti k uporabnikom usmerjeno znanstveno in tehnično podporo pri procesu oblikovanja politike Skupnosti, priskrbeti podporo izvajanju in spremljanju obstoječih politik in odzivati se na nove zahteve politike.

2. Pristop

JRC bo v posebnem kontekstu rasti, trajnostnega razvoja in varnosti z naslednjimi ukrepi okrepilo svojo usmerjenost k uporabnikom in svojo močno mrežo stikov z znanstveno skupnostjo:

- prožen odziv na razvijajoče se potrebe in zahteve oblikovalcev evropske politike,
- usmerjanje pozornosti na vprašanja, povezana z družbenimi problemi, ki imajo raziskovalno komponento in so pomembna na ravni Skupnosti,
- razvoj partnerstev z raziskovanimi središči, univerzami, industrijo, javnimi in regulativnimi organi v državah članicah ter s tretjimi državami in mednarodnimi organi,
- krepitev pristojnosti in kapacitet JRC,
- JRC je svoja sredstva usmerilo v odzivanje na znanstvene in tehnološke izzive, ki izhajajo iz kompleksnih in večplastnih vidikov vprašanj, povezanih s politiko Skupnosti. To je storilo z usmeritvijo svojih dejavnosti na glavna področja politike in z ustvarjanjem sinergij z drugimi viri podpore na znanstvenem in tehnološkem področju, ki jih zagotavljajo države članice. To zmogljivost bo še naprej razvijalo, tudi s sodelovanjem z agencijami EU, drugimi institucijami EU, predvsem z Evropskim parlamentom, in organi držav članic,
- povečanje preglednosti pri oblikovanju prednostnih nalog na področju raziskav z javno dostopnimi kriteriji za prednostne naloge.

Ključna značilnost tega posebnega programa je celosten pristop k zagotavljanju znanstvene in tehnološke podpore politikam. Na različnih področjih je potreba po razumevanju interakcij med tehnološkimi spremembami, znanstvenim razvojem, inovacijami in konkurenčnostjo ter različnimi ureditvenimi in političnimi vidiki (npr. gospodarski instrumenti, prostovoljni sistemi in prilagodljivi mehanizmi) res zelo velika. Te cilje bo podprla močna raziskovalna osnova. S sodelovanjem pri neposrednih ukrepih okvirnega programa se bo poskušalo čim bolj izkoristiti dopolnjevanje z institucionalnim programom iz oddelka 3 v nadaljevanju.

JRC bo okrepilo svoj položaj v Evropskem raziskovalnem prostoru tako, da bo evropskim in neevropskim raziskovalcem, vključno z znanstveniki na začetku poklicne poti, olajšalo dostop do svojih sredstev in zmogljivosti, okrepilo sodelovanje z drugimi javnimi in zasebnimi raziskovalnimi organizacijami, dosledno izboljšalo znanstveno kakovost lastnih dejavnosti in na bolj znanstven način prispevalo k usposabljanju, ki bo ostajalo pomembna prednostna naloga JRC.

Ključna značilnost tega pristopa bo razširjanje znanja med različne zainteresirane strani, ki sodelujejo v tem procesu, hkrati pa si je treba prizadevati za povečanje vključenosti MSP v raziskovalne dejavnosti. Dejavnosti bodo usmerjene tudi v podporo izvajanju in spremljanju zakonodaje in razširjanje najboljših praks na ravni EU-25, držav kandidat in sosednjih držav.

JRC se bo odzvalo na poziv k „boljši ureditvi“ nove Lizbonske agende s podporo predhodnemu in tudi naknadnemu vrednotenju in ocenam politike ter pri tem podprlo z dokazi podprte politične pobude Komisije. Poleg tega bodo zahteve, nastale pri izvajanju in spremljanju politike, vodile k vzpostavitvi podpornih dejavnosti, ki ustrezajo svojemu namenu in so zasnovane na raziskavah.

Na nove izzive v zvezi z naraščajočo potrebo po odzivanju na krize, izredne dogodke in pereče politične zahteve se bo odgovorilo z izgradnjo zmogljivosti in infrastruktur na določenih področjih, da bi zagotovili zadostno podporo na ravni EU.

V času trajanja Sedmega okvirnega programa se bo JRC v okviru politik Skupnosti na področju zunanjih odnosov in varnosti soočil z novimi zahtevami. Ta področja dela bodo podprta z internimi in varnimi informacijskimi sistemi/sistemi za analize, ki bodo zagotovili hiter odziv. V okviru sedanjega programa se bo še naprej razvijala tudi svetovna in mednarodna razsežnost delovanja JRC.

Poseben del sredstev JRC je namenjen predhodnim raziskavam, da bi razvili novo znanje in spretnosti. Sredstva se vlagajo v predhodne raziskave kot „izhodiščni kapital“, ki bo morda kasneje doprinesel praktične koristi in, če bodo raziskave uspešne, srednjeročno ali dolgoročno prispeval k dejavnostim JRC.

JRC na zahtevo v okviru podpore, ki jo nudi tematskim politikam, pripravi posebne projekte, ki prispevajo k boljšemu izkoriščanju (vključno z razširjanjem, kadar je to mogoče) ustreznih rezultatov raziskav na ravni EU. Na ta način povečuje koristi družbe znanja. Kjer koli in kadar koli je to ustrezno, bi bilo treba raziskave, ki jih izvaja JRC, uskladiti z raziskavami v okviru naslova „Teme“ v programu „Sodelovanje“, da bi se izognili prekrivanju in podvajanju.

3. Dejavnosti

3.1 Politična tema 1: Blaginja v družbi, bogati z znanjem

3.1.1 Agenda 1.1 Konkurenčnost in inovacije

Z ustvarjanjem in razširjanjem mednarodno priznanih referenc in spodbujanjem enotnega evropskega merskega sistema se bo spodbujalo konkurenčnost, preglednost notranjega trga in trgovino v EU. K primerljivosti merilnih rezultatov bodo prispevala orodja za zagotavljanje kakovosti, kot so referenčni materiali, referenčne meritve, validirane metode in podatki na več področjih, povezanih s politiko, kot so:

- varnost kemikalij in proizvodov, vključno s kozmetiko, in sicer z razvojem referenčnega sistema za integrirano ocenjevanje nevarnosti kemikalij ter znanstveno in tehnološko podporo zakonodaji na področju kemikalij, kar zajema podporo (usposabljanje) pri pripravi Evropske agencije za kemikalije (ECA),
- alternativne metode preskusov (ne na živalih) in inteligentne strategije preskušanja,
- varnost, kakovost in avtentičnost živil; varnost krme; biotehnologija,
- energija (čistejši in obnovljivi viri energije in energetski nosilci),
- varnost in zaščita državljanov,
- okolje in zdravje.

To referenčno delo bo potekalo v tesnem sodelovanju z institucijami držav članic, mednarodnimi organi za standardizacijo (ISO, CEN, Codex Alimentarius, AOAC), regulativnimi organi in industrijo. JRC bo ostalo referenčni laboratorij Skupnosti (CRL) na področjih gensko spremenjenih živil in krme, materialov, namenjenih za stik z živali, in krmnih dodatkov, poleg tega pa bo prevzelo vlogo CRL tudi na širšem področju svojih pristojnosti.

JRC bo nadaljevalo z razvojem naprednega ekonometričnega modeliranja in tehnik za analize občutljivosti na več področjih politike, pri makroekonomskem modeliranju, kratkoročnih analizah finančnih in poslovnih ciklusov ter razvoju in ocenjevanju sestavljenih kazalnikov.

JRC bo nadaljevalo tudi z uporabo orodij finančne ekonometrije in statistike na področju finančnih storitev (na primer poravnave in obračunov in bančnih direktiv). Še naprej bo sodelovalo pri številnih pobudah z zagotavljanjem podpore predhodnemu in naknadnemu vrednotenju (vključno s presojo vplivov) z razvojem posebnih kazalnikov in izvajanjem analiz.

JRC bo povečalo podporo razvoju politik Skupnosti na področju mednarodne trgovine, pri čemer bo posebno pozornost posvetilo vplivu trgovinske politike na trajnostni razvoj in konkurenčnost.

Lizbonska agenda za rast in nova delovna mesta bo podprta z neposredno kvantitativno družbeno-ekonomsko analizo – tudi v povezavi z načelom „boljše ureditve“ – na več področjih politike, kot so makroekonomska stabilnost in rast, finančne storitve, vidiki konkurenčnosti, vseživljenjsko učenje in človeški kapital kot ena izmed razsežnosti Lizbonske strategije, kmetijstvo, podnebne spremembe, trajnostna energija in prometni sistemi. JRC bo prispevalo k boljšemu razumevanju razmerja med zagotavljanjem izobrazbe in potrebami družbe znanja, širjenja znanja, dejavnikov, ki vplivajo na enake možnosti v izobraževanju, in načina, kako doseči učinkovito uporabo izobraževalnih virov.

Pri konkurenčnosti in okoljskih ciljih so v središču ekološko učinkovite tehnologije, ki se bodo še naprej določale in ocenjevale s strani Evropskega urada za celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja ter v okviru prispevka k izvajanju in spremljanju Akcijskega načrta za okoljske tehnologije. Preučili se bodo pogoji, pod katerimi se te tehnologije razvijajo, da bi se določilo ovire za njihovo razširjanje, ocenilo ciljne zmogljivosti in uporabo ter analiziralo ukrepe za povišanje stopnje njihove uporabe.

Konkurenčnost bodo podpirale tudi naslednje dejavnosti:

- podpora vzpostavitvi in ohranitvi evropskih standardov, kot so Eurocodes, Euronorms, standarda IEC in ISO ter evropski referenčni materiali,
- razvoj standardov za okoljske in varnostne sisteme nadziranja ter usklajen dostop do podatkov v okviru INSPIRE (infrastruktura za prostorske informacije v Evropi) in GMES (globalno nadzorovanje okolja in varnosti),
- krepitev evropske infrastrukture za meritve z medlaboratorijskimi primerjavami v podporo postopkom akreditacije/certificiranja.

JRC bo zagotovilo tudi znanstveno/tehnično podporo razvoju postopkov ocenjevanja tveganja in upravljanja kot orodja za postopke odločanja na evropski ravni.

3.1.2 Agenda 1.2 Evropski raziskovalni prostor

JRC bo neposredno prispevalo k Evropskemu raziskovalnemu prostoru z razširjanjem znanstvenih mrež, usposabljanjem in mobilnostjo raziskovalcev, dostopom do raziskovalnih infrastruktur in skupnim raziskovanjem. Po potrebi bo sodelovalo pri evropskih tehnoloških platformah, skupnih tehnoloških pobudah in ukrepih iz člena 169. Posebna pozornost bo posvečena vključevanju partnerjev iz novih držav članic in držav kandidat.

JRC bo zagotovilo podporo z dokazi podprti politiki na področju raziskav na ravni Skupnosti in držav članic.

To strateško podporo oblikovanju politike na področju raziskav bodo dopolnile tehnološke presoje prednostnih nalog na področju raziskav na posameznih tematskih področjih.

Na evropski ravni se bo spodbujalo tudi konsolidacijo, razvoj in razširjanje metod za znanstveno in tehnološko načrtovanje.

3.1.3 Agenda 1.3 Energija in promet

JRC bo svoje dejavnosti na področju energije posvetilo gladkemu prehodu na vire in nosilce energije, ki proizvedejo manj ogljika, ter obnovljive vire in nosilce (vključno z vodikom), povečanju učinkovitosti energetskih sistemov in izboljšanju varnosti in zanesljivosti oskrbe z energijo. Cilji JRC na področju energije so:

- vzpostaviti referenčni sistem za trajnostno energijo za zagotavljanje znanstvenega in tehnološkega strokovnega znanja o tehnoloških inovacijah in razvoju (vsi energetski viri in učinkovitost končne rabe energije) potrebam politik Skupnosti,
- delovati kot referenčno središče za predhodno preverjanje učinkovitosti in certificiranje izbranih tehnologij (tj. čistejša fosilna goriva, biomasa, fotovoltaika, gorivne celice in vodik),
- zagotoviti informacije o zanesljivosti oskrbe z energijo v Evropi in o razpoložljivosti obnovljivih virov energije. Poleg tega bo JRC spodbujalo na dejstvih zasnovano razpravo in utemeljeno sprejemanje odločitev glede nabora energetskih virov, da se zadovoljijo evropske potrebe po energiji.

JRC bo prispevalo k razvoju trajnostnega prometa v Evropi, pri čemer se bo osredotočilo na:

- okolje – z raziskavami na področju nadzora emisij in s tem povezanih vplivov na ekosisteme; možnost zmanjšanja emisij z nastajajočimi tehnologijami v okviru različnih načrtov politik,

- tehnično-ekonomsko razsežnost – z raziskavami ocene zunanjih učinkov, izboljšanih goriv in motorjev, alternativnih konceptov vozil ter učinka inovacij na konkurenčnost in gospodarsko rast, pa tudi s presojo možnih politik na področju prometa,
- socialno razsežnost – z dejavnostmi, ki vključujejo raziskave na področju prostorskega načrtovanja, urbanega načrtovanja, vplivov na zdravje in ozaveščanje javnosti. Pozornost bo usmerjena tudi v varnost in zanesljivost zračnega, kopenskega in pomorskega prometa.

Energija in promet sta sektorja, ki najbolj prispevata k onesnaženosti, ki vpliva na kakovost zraka. JRC bo podpiralo tematsko strategijo EU o onesnaževanju zraka „Čist zrak za Evropo“ (CAFE), pri čemer bo posebno pozornost posvetilo opredelitvi in porazdelitvi emisij iz različnih virov v podporo razvoju strategij za zmanjševanje emisij. Uvedlo se bo usklajevanje/normalizacija referenčnih preskusov in metodologij za merjenje emisij.

3.1.4 Agenda 1.4 Informacijska družba

JRC bo s prihodnjimi analizami in strategijami, povezanimi z družbo znanja, podprlo pripravo politik in instrumentov na področju tehnologije informacijske družbe, ki prispevajo h konkurenčni evropske družbe znanja. Pozornost bo namenjena rasti, solidarnosti, vključenosti in trajnosti. JRC bo prispevalo tudi k izvajanju politik Skupnosti, ki so tesno povezane s tehnološkim razvojem informacijske družbe ali imajo od njega velike koristi. To obsega aplikacije na področju e-poslovanja, e-zdravja, osebne varnosti, domačega okolja, e-učenja, e-uprave in okolja, pa tudi določitev potenciala za razvoj pri uresničevanju splošnih evropskih strategij za rast, vključenost in kakovost življenja ter IKT za krepitev zaupanja.

JRC bo na področju tehnologije informacijske družbe usmerjeno k „zbliževanju“, da bi ocenilo možni vpliv na družbo v smislu konkurenčnosti, zasebnosti, lastništva in socialne vključenosti. Na področju zdravja (biosenzorji, nanotehnologija in kognitivne znanosti), varnosti (senzorji, javna varnost in osebna integriteta) in okolja (spremljanje tehnologij in trajnostno okoljsko ravnanje) bo razvijalo konvergentne aplikacije.

3.1.5 Agenda 1.5 Znanosti o življenju in biotehnologija

Znanosti o življenju in biotehnologija so pomembne za mnoga področja politike, kjer lahko močno prispevajo k ciljem Skupnosti. Ta potencial je zelo razviden na področju zdravja, kmetijstva, prehrane, okolja in v drugih sektorjih, kjer se aplikacije hitro razvijajo. Za zagotovitev referenčnih materialov in validiranih metod sta potrebna dostop do široke palete naprednih biotehnoloških instrumentov in nadzor nad njimi. JRC bo v okviru sodelovanja s pristojnimi nacionalnimi organizacijami ob upoštevanju zakonskega in ureditvenega okvira še naprej razvijalo svoje pristojnosti na tem področju.

JRC bo v podporo prihodnji zakonodaji še posebej izvajalo študije o družbeno-ekonomskem vplivu izbranih aplikacij na področju biotehnologije in znanosti o življenju. Z integriranimi prizadevanji na področju nano-biotehnologije, fizike, biologije in kemije, usmerjenimi v tehnike za odkrivanje, bo JRC prispevalo k razvoju novih strategij in tehnologij za spremljanje okolja in zdravja, (ekološke) toksikološke študije, nadzor in varnost prehranske verige živil in krmil.

Aktivnosti se bodo razvijale med drugim na naslednjih področjih:

1. Biotehnologija in zdravstveni vidiki:

- zagotovitev sredstev za zagotavljanje kakovosti pri genskem testiranju,
- študije diagnostičnih aplikacij, ki temeljijo na genomu, in razvoj zdravil (npr. farmakogenomika),
- razvijanje in potrjevanje naprednih metod za izboljšanje, zmanjšanje in nadomestitev poskusov na živalih pri testiranju biotehnoloških zdravil in za določanje toksičnosti kemikalij z in vitro celičnimi kulturami, visoko zahtevnimi tehnikami in toksikogenomiko,
- določitev in ocena novih bioinformacijskih metodologij v podporo t. i. „-omika“ pristopom, z vključitvijo fizioloških odzivov, ki so odvisni od odpornosti in življenjskega sloga posameznika,

- razvoj metodološkega okvira za pravilno upoštevanje dejavnikov, ki vplivajo na tveganje, pri ocenjevanju tveganja za človeško zdravje,
- ocena vpliva nanotehnologij, vključno z nano-toksikologijo, na okolje in zdravje.

2. Biotehnologija in kmetijstvo, prehrana in krma:

- prihodnje študije razvijajočih se biotehnoloških aplikacij pri proizvodnji živil (npr. funkcionalna živila, klonirane rejne živali in pridelki „molekularnega kmetovanja“),
- odkrivanje gensko spremenjenih organizmov, določitev in količinska opredelitev (vključuje potrjevanje zahtevnih metod preverjanja in orodja za zagotavljanje kakovosti pri gensko spremenjenih organizmih naslednjih generacij),
- študije o soobstoju transgenih/netransgenih rastlin; študije o gospodarskih vidikih transgenih rastlin.

3.2 Politična tema 2: Solidarnost in odgovorno upravljanje virov

3.2.1 Agenda 2.1 Razvoj podeželja, kmetijstvo in ribištvo

JRC bo z raziskavami podpiralo evropske politike za razvoj podeželja, kmetijstvo in ribištvo, ki zajemajo vse tri razsežnosti trajnosti:

- Vidiki proizvodnje: podpora izvajanju, nadzoru in spremljanju SKP (sheme enotnih plačil, navzkrižna skladnost in kmetijski svetovalni sistemi), vključno z integriranim administrativnim in kontrolnim sistemom za obdelovalne površine in registri trajnih nasadov, ter priprava katastra ruralnih/urbanih področij za podporo trgu in investicijam (z uporabo tehnik za ugotavljanje položaja/navigacijo); predvidevanje količine pridelka na podlagi modelov simulacije rasti, postopkov za določanje prostorskih vzorcev, daljinskega zaznavanja in kmetijsko-fenološke mreže; podpora izvajanju sistema zavarovanja za kmete v EU; podpora metodološkim vidikom novega kmetijskega statističnega sistema EU (vključno z LUCAS).
- Okoljski vidiki: ocena posledic dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev ter študije vplivov in učinkovitosti kmetijsko-okoljskih ukrepov glede na stanje tal in vode, biološko raznovrstnost in evropske pokrajine; analiza povezav med kmetijsko politiko, politiko razvoja podeželja in regionalnimi politikami ter njihovih vplivov na spremembe rabe zemljišč v Evropi z razvojem kazalnikov in prostorskih modelov; Razvoj spodbujevalnih ukrepov za nizke vložke, ekološko kmetovanje in rodovitnost zemlje. podpora razvoju usmerjenih ozemeljskih strategij za izvajanje programov razvoja podeželja; ocena vpliva podnebni sprememb na kmetijstvo glede na ukrepe za prilagoditev; prispevek k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov (GHG) s pomočjo posebnih energetskih rastlin in z energetsko predelavo kmetijskih odpadkov.
- Vidiki proizvajalcev/potrošnikov: strateške analize politik na področjih, kot so: vpliv reforme SKP na trajnost sistemov kmetovanja; odzivnost kmetijstva na potrebe potrošnikov: opredelitev živil in nadzor nad njimi, vpliv zagotavljanja kakovosti in shem certificiranja znotraj dobavnih verig ter odzivnost na okoljske standarde in standarde dobrega počutja živali; napovedi in analize vpliva politike glavnih kmetijskih proizvodov glede na proizvodnjo, svetovni trg, cene, prihodke in blaginjo potrošnikov; vpliv sprememb trgovinske politike in svetovnih blagovnih borz; kmetijske politike v okviru razvoja podeželja v povezavi z drugimi politikami. Posebna pozornost bo posvečena vplivu reforme SKP v novih držav članicah in državah kandidatkah ter analizi vplivov/učinkov politik za razvoj podeželja.

Cilji skupne ribiške politike se bodo dosegali z izboljšanjem kakovosti in pravočasnosti znanstvenih podatkov in z razvojem postopkov za oceno gospodarskega in družbenega vpliva možnosti upravljanja. Za ugotavljanje kršitev se bodo uporabljale nove tehnologije, vključno z določanjem izvora rib na podlagi analize DNK. Pozornost bo posvečena tehnikam, ki spodbujajo vključenost zainteresiranih strani. V skladu z nastajajočo

pomorsko politiko Skupnosti se bodo storitve, razvite za ribištvo – npr. spremljanje plovil z daljinskim zaznavanjem in elektronsko poročanje – razširile tudi na področje identifikacije trgovskih plovil. Presodil se bo vpliv razvoja rastočega sektorja ribogojstva, vključno z okoljskimi in socialno-ekonomskimi pogoji.

3.2.2 Agenda 2.2 Naravni viri

JRC sodeluje pri pripravah celostnega pristopa za spremljanje sprememb ter analizo vplivov in pritiskov na naravne vire, da bi se razvili integrirani koncepti trajnostnega razvoja. Kot dopolnilo Agende 2.1 bodo te raziskave tesno usklajene s sedmimi tematskimi okoljskimi strategijami EU. Pozornost bo posvetilo skupni uporabi okoljskih informacij in pomagalo pri razvoju storitev globalnega nadzora okolja in varnosti (GMES) s pomembno vlogo v njihovih raziskovalnih dejavnostih. Izvajanje bo potekalo skladno z načeli sistema INSPIRE.

Bolj natančno bodo dejavnosti osredotočene na naslednja področja:

- upravljanje z vodo v skladu z okvirno direktivo o vodah in pomorsko politiko s posvečanjem pozornosti ekološki kakovosti celinskih in obalnih voda v Evropi, ciklusom onesnaževalcev, usklajenim meritvam kemičnih in bioloških onesnaževalcev, dinamičnemu modeliranju in vseevropskim informacijskim sistemom,
- pobude za zaščito tal, ki so določene v okvirni direktivi o tleh, s poudarkom na racionalizaciji pretoka informacij o tleh v Evropi, opredelitvi skupnih meril in metod za razmejevanje tveganih področij glede nevarnosti za tla in pristopih za spremljanje tal,
- analiza življenjskega cikla za sledenje virom od pridobivanja, preko uporabe in recikliranja do končnega odlaganja materialov; trajnostna proizvodnja in poraba naravnih virov in materialov ter vpliv na okolje in trajnost proizvodov pri različnih scenarijih glede tehnologije in politike,
- gozdarstvo; vzpostavil se bo sistem za spremljanje gozdov v Skupnosti, kjer se bodo zbirale informacije o gozdnih požarih, gozdnih ekoloških razmerah in gozdnih virih; dejavnosti bodo vključevale indikatorje biološke raznovrstnosti gozda, orodja za analizo posledic požarov, analizo medsebojnih vplivov med gozdnimi požari, tlemi in podnebnimi spremembami ter vključevanje informacij, povezanih z gozdnimi viri, ki so dostopni v državah članicah,
- zagotovitev neprekinjene tehnične podpore za razvoj sistema INSPIRE: prispevek k skupnemu okoljskemu informacijskemu sistemu v EU (v tesnem sodelovanju z Evropsko agencijo za okolje in Statističnim uradom Evropskih skupnosti),
- ocena vpliva strukturnih in kohezijskih programov ter podpora opredelitvi in vrednotenju regionalnih politik Skupnosti s pomočjo teritorialnih indikatorjev na regionalni in urbani ravni.

3.2.3 Agenda 2.3 Okolje in zdravje

Povezava med okoljem in zdravjem predstavlja novo težišče pozornosti na evropski ravni. JRC bo k temu nastajajočemu področju politike prispevalo z naslednjimi dejavnostmi:

- razvoj in potrjevanje metod za spremljanje možnosti za izpostavljenost in vrednotenje izpostavljenosti: zrak v okolju (kakovost zraka), zrak v zaprtih prostorih (produkti, dim), pitna voda in živila (vključno z materiali, namenjenimi za stik z živili, in onesnaževalci v prehranski verigi); prispevek k razvoju koncepta popolne izpostavljenosti človeka je predviden zlasti na področju kemikalij,
- ocena učinkov na zdravje z eksperimentalnim delom, biološkim monitoringom, toksikogenomičnimi analizami, računalniškimi tehnikami in analitičnimi orodji,
- izkoriščanje znanja, pridobljenega pri ukrepih iz zgornjih dveh točk, da bi prispevali k prihodnjemu razvoju integriranega sistema za okolje in zdravje, v skladu s političnim okvirjem glede informacij o okolju in zdravju, ki se razvija v okviru akcijskega načrta EU.

3.2.4 Agenda 2.4 Podnebne spremembe

Osrednji cilj Kjotskega protokola je zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. Ocena možnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (ukrepi za ublažitev) v skupnem okviru je zato ključna točka agende JRC. Prizadevalo si bo za oceno kakovosti, verifikacijo in analizo emisij toplogrednih plinov, zlasti v težavnejših sektorjih, kot sta kmetijstvo in gozdarstvo. Podobni ukrepi bodo usmerjeni k vprašanju preverjanja v okviru trgovanja z ogljikom.

Prilagoditev podnebnim spremembam je postala nujno potrebna, zato bo JRC nadaljevalo z zbiranjem in ocenjevanjem podatkov o okoljskih vplivih na različne občutljive sektorje evropskega gospodarstva. Sem spadajo kmetijstvo, gozdarstvo, vodni viri in naravna tveganja. Pri oceni nevarnosti, povezanih s podnebnimi spremembami, bo poudarek na pogostosti poplav, suš, gozdnih požarov, neviht, poslabšanju kakovosti zraka ter obalnih in morskih procesih na evropski ravni.

Potrebno je ustrezno znanje o pokazateljih in vplivih podnebnih sprememb po vsem svetu. Še naprej se bodo razvijale tehnike za globalno spremljanje, da se bodo ocenile spremembe v atmosferi, oceanih in zemeljski biosferi, ki povzročajo podnebne spremembe ali pa nastanejo kot njihove posledice. Te dejavnosti so del evropskega prispevka h globalnim sistemom opazovanja, ki jih formalno podpira Okvirna konferenca ZN o spremembi podnebja (prispevek h globalnim sistemom za opazovanje podnebja). Podobne dejavnosti bodo posvečene preverjanju trgovanja z ogljikom v okviru prilagodljivih mehanizmov Kjotskega protokola (Skupno izvajanje in Mehanizem čistega razvoja) in prihodnjih ureditev po letu 2012. JRC bo sodelovalo v tretji fazi programa TREES (okoljsko opazovanje tropskih ekosistemov s sateliti) in tako posodobilo prejšnje ocene svetovne pokritosti z gozdovi.

JRC bo sodelovalo z drugimi središči za modeliranje v Evropi, da bi razvilo kompromisne pristope ter analize stroškov in koristi. Posebnega pomena za Sedmi okvirni program je analiza možnosti za obdobje po Kjotskem protokolu, ki bo vodila k odprtim razpravam o vključitvi podnebnih politik v druge sektorske politike.

3.3 Politična tema 3: Svoboda, varnost in pravica

3.3.1 Agenda 3.1 Notranja varnost

JRC bo nudilo znanstveno in tehnološko podporo politikam Skupnosti v povezavi z oblikovanjem območja svobode, varnosti in pravice ter na področju carin, in sicer predvsem s svojimi raziskovalnimi dejavnostmi. Poudarek bo na uporabi informacijskih tehnologij in analize sistemov za zaščito proti kriminalu in goljufijam, tihotapljenju in nezakoniti trgovini; za zaščito državljanov in infrastrukturo, ki so odločilnega pomena pri boju proti terorizmu; ter za obvladovanje migracij in nadzor meja. Zagotovljena bo tudi tehnična podpora integriranemu nadzoru meja (npr. interoperabilnost).

Dejavnosti bodo vključevale podporo naslednjim ukrepom:

- zmogljivosti za odkrivanje in nadzorovanje goljufij v okviru proračuna Skupnosti in nepravilne porabe sredstev s pomočjo avtomatičnega pridobivanja informacij in uporabe naprednih analitičnih tehnik na obsežnih podatkovnih bazah,
- ocena groženj in ranljivosti infrastruktur odločilnega pomena v okviru ključnih sektorjev na ravni Unije (npr. informacijski sistemi, finančni sistemi, industrijski obrati, javne zgradbe, prometni sistemi in infrastrukture, komunikacijska omrežja, finančne mreže, navigacijski sistemi, infrastrukture za električno energijo in plin/nafto, sistemi za distribucijo živil, itd.),
- preprečevanje, pripravljenost in obvladovanje tveganja v zvezi z dogodki, ki jih povzročijo namerni posegi v infrastrukturo (sabotaža industrijskih objektov, eksplozije, trčenja, biološke in kemične snovi, napad na prehranske sisteme),
- varnost meja in upravljanje z njimi s pomočjo standardov in testiranja za biometrične senzorje, nadzornih sistemov za odkrivanje nezakonite trgovine, nadzorovanja migracijskih tokov,
- zbiranje informacij na področju prevoza blaga po zraku, morju in cestah z uporabo različnih sledilnih tehnologij,
- krizni center EU (ARGUS) in mehanizmi odzivanja v kriznih situacijah.

3.3.2 Agenda 3.2 Nesreče in odziv nanje

V zvezi z naravnimi in tehnološkimi nesrečami bo JRC spodbujal boljšo usposobljenost za razumevanje in spoprijemanje z ranljivostmi, tveganji, zgodnjim obveščanjem, sistemi za opozarjanje, spremljanje in oceno škode, preventivnimi ukrepi in ukrepi za ublažitev. Zlasti bo prispevalo k izboljšanju odzivne sposobnosti in kriznega upravljanja v Skupnosti v smislu hitrega ukrepanja, spremljanja, ocene škode (npr. v okviru mehanizma Skupnosti na področju civilne zaščite in pomoči iz Solidarnostnega sklada).

Urad za nevarnosti večjih nesreč bo prispeval k obvladovanju varnosti s spremljanjem nesreč in izrednih dogodkov ter s pri tem pridobljenimi izkušnjami, zlasti v zvezi z obrati iz direktive Seveso II.

V zvezi z naravnimi nesrečami se bo JRC usmerilo v razvoj sistemov za zgodnje obveščanje in opozarjanje s pomočjo modelov, tehnologij za opazovanje Zemlje in merilnih omrežij za različne razmere v Evropi, vključno s poplavami, sušami, razlitji nafte, potresi, gozdnimi požari, snežnimi plazovi, zemeljskimi plazovi in nevihtami. Na območju Sredozemlja/Črnega morja ter obalnih delov Atlantskega oceana se bo preučilo tveganje večkratnih nesreč. Nadaljevalo se bo poročanje in učenje na podlagi naravnih nesreč. Dejavnosti v okviru te agende se bodo izvajale tudi v podporo razvoju storitev GMES, povezanih s kriznimi in izrednimi razmerami.

3.3.3 Agenda 3.3 Varnost in kakovost živil in krme

Dejavnosti bodo v skladu s konceptom „od vilic do vil“. JRC bo zagotovilo potrditev metod in usklajenih postopkov za široko paleto živil in krme. Prav tako bo okrepilo svojo sposobnost obvladovanja kriz na področju prehrane in krme s pomočjo svojega strokovnega znanja pri analizi živil in krme in po potrebi z vpeljavo novih področij. Pozornost bo posvečena tesnemu sodelovanju z Evropsko agencijo za varnost hrane.

Ukrepi bodo pokrivali naslednja posebna področja:

- potrjevanje molekularne biologije in sklopljenih tehnik za nadzor živil in krme, npr. na področju alergenov, funkcionalnih in ekološko pridelanih živil,
- področja, povezana s prehrano in zdravjem, kjer se v prihodnosti pričakuje nova zakonodaja (npr. mikrobiologija, funkcionalna in ekološko pridelana živila, alergeni, zdravstvene zahteve pri etiketiranju),
- področja, povezana z varnostjo krme, za katera že obstaja zakonodaja (npr. dovoljenja za krmne dodatke),
- mikrobiologija na področju prehrane in krme, potrjevanje biomolekularnih metod za odkrivanje mikroorganizmov, zlasti patogenov v živilih in vodi,
- potrjevanje analitskih metod za odkrivanje prepovedanih snovi, kontaminantov, krmnih dodatkov in živalskih beljakovin, za ugotavljanje skladnosti z direktivami o označevanju ter za določanje porekla (npr. izotopne metode),
- elektronska sledljivost skozi celotno prehransko verigo krmil in živil.

3.4 Politična tema 4: Evropa kot svetovni partner

JRC bo podpiralo odločanje Skupnosti v okviru instrumentov zunanje politike (razvojno sodelovanje, trgovina in instrumenti za odziv v kriznih situacijah in mirno preprečevanje konfliktov, vključno z instrumenti za stabilnost in humanitarno pomoč).

3.4.1 Agenda 4.1 Globalna varnost

JRC bo v okviru svojih raziskav povečalo podporo programom Skupnosti za obnovo in humanitarno pomoč s pomočjo novih tehnologij (vključno z vesoljskimi tehnologijami in geoprostorsko analizo, omrežno inteligenco, informacijskimi sistemi v realnem času), ki se bodo lahko uporabile na različnih ravneh posredovanja (od pripravljenosti do hitrega odziva in ukrepov na terenu), da bi obravnavali prepoznavanje pozabljenih kriz, zgodnje opozarjanje na potencialne krize, oceno humanitarnih potreb in nudenje pomoči,

celovito ukrepanje v kriznih situacijah in oceno škode po krizi. Zagotovljena bo tudi podpora mednarodni humanitarni pomoči, in sicer z razširitvijo funkcionalnosti svetovnega sistema za opozarjanje na nesreče in odziv nanje, da bi lahko v tesnem sodelovanju z agencijami ZN (zlasti njihovim Uradom za usklajevanje humanitarnih dejavnosti) pokrivali širok spekter humanitarnih nesreč.

JRC bo vzpostavilo svetovno geoprostorsko podatkovno bazo in prispevalo k storitvam (hitro kartiranje), ki podpirajo krizno upravljanje in varnost; prispevalo bo tudi k interoperabilnosti sistemov in standardov za podporo izmenjavi podatkov med sistemi, zlasti s situacijskim centrom Sveta in Satelitskim centrom EU. Te dejavnosti potekajo v okviru razvoja prihodnjih pilotnih storitev GMES.

JRC bo zagotovilo znanstveno in tehnološko podporo v povezavi z izvajanjem ukrepov v okviru predvidenega instrumenta za stabilnost, pri čemer bo obravnavalo čezmejne izzive ter vprašanja dolgoročne svetovne stabilnosti in varnosti. JRC se bo posvetilo vprašanju širjenja orožja za množično uničevanje ter blaga in tehnologij z dvojno rabo, vključno z nadzorom izvoza, nadzorom meja, zaščito dobavne verige in izdelovanjem državnih profilov. Sistemi, ki se bodo nadalje razvijali v ta namen, vključujejo sisteme razvrščanja za nadzor izvoza, sisteme, zasnovane na obveščanju, skladiščenje podatkov in večjezikovna orodja za iskanje podatkov po spletu. Predvideva se močna povezava z ustreznimi dejavnostmi JRC v okviru posebnega programa Euratoma.

Osrednjega pomena pri tem pristopu so tehnike za analizo podatkov, pridobljenih pri daljinskem zaznavanju, ter sistemi za integracijo in analizo podatkov iz več virov (vključno z opazovanjem Zemlje in odprtimi viri); uporabili se bodo za podporo izvajanju dejavnosti na področju zunanje politike Skupnosti, kot so tiste, ki zadevajo proces Kimberley, in mehanizmom za spremljanje nezakonite trgovine, vključno z lesom in predmeti z dvojno rabo. Te dejavnosti bodo prispevale k svetovni razsežnosti pobude GMES.

3.4.2 Agenda 4.2 Razvojno sodelovanje

Ustanovil se bo observatorij za trajnostni razvoj in okolje, sprva v afriških, karibskih in pacifiških državah. Tri področja v okviru osrednje dejavnosti observatorija, tj. zbiranja podatkov in komunikacijskega sistema, bodo okoljska diagnostika in državni profili, oblikovanje scenarijev ter interakcije med različnimi politikami. Analize trendov bodo podprte z dolgoročnimi opazovanji virov in okoljskih parametrov (npr. v zvezi s pokritostjo zemljišč, pokritostjo z gozdovi, požari, biološko raznovrstnostjo, obalnimi območji, ranljivostjo podnebja itd.). Pri razvoju bosta tesno vključena pobuda GMES in program za spremljanje okolja in trajnostnega razvoja v Afriki.

Globalno spremljanje pridelkov, ki bo potekalo v okviru dejavnosti observatorija, se bo razvilo v kontekstu zagotavljanja hrane in pobude Skupnosti za izkoreninjenje revščine in trajnostni razvoj. Raziskovalno delo bo osredotočeno na nove metode za ocenjevanje preskrbe s hrano in potreb po hrani, informacijske sisteme za zagotavljanje hrane in oceno ranljivosti.

Končni proizvodi bodo „usmerjeni k strankam“, kar v tem primeru pomeni, da bodo zasnovani na tak način, da bodo ustrezali potrebam držav v razvoju in da jih bodo te države lahko uporabile.

Okrepilo se bo sodelovanje z glavnimi akterji (UNEP, FAO, EUMETSAT, WFP, ESA GMES-GMFS).

Etični vidiki

Med izvajanjem tega posebnega programa in raziskovalnih dejavnosti, ki iz njega izhajajo, je treba spoštovati temeljna etična načela. Sem med drugim sodijo načela iz Listine EU o temeljnih pravicah, vključno z naslednjimi: varstvo človekovega dostojanstva in življenja, varstvo osebnih podatkov in zasebnosti kot tudi živali in okolja v skladu s pravom Skupnosti in najnovejšimi različicami ustreznih mednarodnih konvencij in kodeksov ravnanja, npr. Helsinško deklaracijo, Konvencijo Sveta Evrope o človekovih pravicah in biomedicini, podpisano v Oviudu 4. aprila 1997, in njenimi dodatnimi protokoli, Konvencijo ZN o otrokovih pravicah, Splošno deklaracijo o človeškem genomu in človekovih pravicah, ki jo je sprejel Unesco, Konvencijo ZN o biološkem in toksičnem orožju (BTWC), Mednarodno pogodbo o rastlinskih genskih virih za prehrano in kmetijstvo ter ustreznimi resolucijami Svetovne zdravstvene organizacije (WHO).

Prav tako se bodo upoštevala mnenja Evropske skupine svetovalcev glede etičnih posledic biotehnologije (1991–1997) in mnenja Evropske skupine za etiko v znanosti in novih tehnologijah (od 1998).

V skladu z načelom subsidiarnosti in zaradi raznolikosti v Evropi obstoječih pristopov morajo udeleženci v raziskovalnih projektih spoštovati trenutno zakonodajo, predpise ter etična merila v državah, kjer potekajo raziskave. V vsakem primeru se uporabljajo nacionalni predpisi in nobena raziskava, ki je prepovedana v kateri koli posamezni državi članici ali drugi državi, se ne bo podpirala s financiranjem Skupnosti, ki se bo izvajalo v tej državi članici ali državi.

Po potrebi morajo izvajalci raziskovalnih projektov pridobiti odobritev ustreznih nacionalnih ali lokalnih odborov za etiko še pred začetkom izvajanja dejavnosti RTR. Komisija bo sistematično izvedla tudi pregled izpolnjevanja etičnih meril pri predlogih, ki obravnavajo etično občutljiva vprašanja, ali kadar etični vidiki niso bili ustrezno obravnavani. V posebnih primerih se lahko pregled izpolnjevanja etičnih meril izvede med izvajanjem projekta.

Protokol o zaščiti in dobrem počutju živali, ki je priložen Pogodbi, zahteva, da Skupnost pri oblikovanju in izvajanju svojih politik, vključno z raziskavami, v celoti upošteva zahteve po dobrem počutju živali. Direktiva Sveta 86/609/EGS z dne 24. novembra 1986 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o varstvu živali, ki se uporabljajo za poskusne in druge znanstvene namene ⁽¹⁾, zahteva, da morajo biti vsi poskusi načrtovani tako, da se izognemo povzročanju stisk in nepotrebnih bolečin ter trpljenja poskusnim živalim, z uporabo najmanjšega števila živali, uporabo živali z najnižjo mero nevrofiziološke občutljivosti ter povzročanjem najmanjše možne bolečine, trpljenja, stiske ali trajnih poškodb. Spreminjanje genske dediščine živali in kloniranje živali je dovoljeno zgolj v primerih, ko so cilji etično utemeljeni, pogoji zagotavljajo dobro počutje živali in se spoštujejo načela biološke raznolikosti.

Med izvajanjem tega programa bo Komisija redno spremljala najnovejša znanstvena dognanja ter nacionalne in mednarodne predpise, tako da bo lahko upoštevala kakršen koli razvoj dogodkov.

⁽¹⁾ UL L 358, 18.12.1986, str. 1. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2003/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 230, 16.9.2003, str. 32).